

İlk Okuma Yazma Öğretiminde Bilgisayar Destekli Eğitimin İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk Okuma Yazma Becerilerine Etkisi*

Aysun Gürol¹

Yıldız Teknik Üniversitesi, İlköğretim Bölümü

Erdem Yıldız

Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

İlk okuma ve yazma bireyin akademik geleceği ve gelecekteki hayatının şekillenmesi üzerinde çok önemli bir yere sahiptir. İlk okuma yazma becerilerini tam olarak kazanmamış bir bireyin ileriki yaşantısında sorunlarla karşılaşması kaçınılmazdır. Bu araştırma bilgisayar destekli eğitimin ilk okuma yazma becerilerinin gelişimine etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Bağcılar ilçesi Yıldıztepe İlkokulu'nda okumakta olan 29'u deney ve 29'u kontrol grubu olmak üzere, toplam 58 birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Bu çalışmada gerçek deneme modellerinden "sontest kontrol grubu" model kullanılmıştır. 2013-14 eğitim öğretim yılı boyunca alanda gerçekleştirilmiştir. Deney grubunda dersler bilgisayar destekli eğitimle işlenirken, kontrol grubunda dersler geleneksel yöntemle işlenmiştir. Araştırma sonunda gerekli verilerin toplanması amacıyla okuma ve dikte becerisi ölçekleri ve okuma hızını ölçme metni kullanılmıştır. Çalışma sonucunda kontrol grubunun dakikada 43,75 kelime ortalamasıyla, deney grubunun ise 61,03 kelime ortalamasıyla okuduğu görülmüştür. Bu verilerden yola çıkılarak yapılan testler de deney grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir fark ortaya koymuştur. Buna göre bilgisayar destekli eğitim öğrencilerin okuma hızları üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir. Araştırmadan elde edilen diğer sonuçlar ise şu şekildedir: Bilgisayar destekli eğitim öğrencilerin okuma becerilerinin gelişimi açısından olumlu bir etkiye sahiptir. Ancak öğrencilerin dikte becerilerinin gelişimi açısından olumlu bir etkiye sahip değildir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar destekli eğitim, geleneksel yöntem, ilk okuma-yazma eğitimi, 1. Sınıf öğrencileri

*Bu çalışma "İlk Okuma Yazma Öğretiminde Bilgisayar Destekli Eğitimin İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk Okuma Yazma Becerilerine Etkisi" isimli Yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

¹ Sorumlu yazar iletişim bilgileri:
Doç. Dr.
agurol@yildiz.edu.tr

The Effects of Computer Based Education on Initial Literacy Skills of First Grade Students

Aysun Gürol¹

Yıldız Technical University, Department of Primary Education

Erdem Yıldız

Yıldız Technical University, Graduate Student

ABSTRACT

Literacy has a vital importance on shaping individual's academical future and life at future. It is inevitable that the individual who hasn't literacy skills has some problems in his/her forward life. It is aimed in this research to identify the effects of the computer based education on initial literacy skills of primary school first grade students. The working group is composed of 58 students who are studying at Yıldıztepe Primary School in 2013-2014 academic years. 29 of this working group belong to experimental group and the other 29 belong to control group. This research was formed as last test control group of real experimental method and putted into practise at the field during the academic year. While courses were taught by computer based education in the experimental group, the courses in the control group were taught by the traditional teaching method. Reading skill scale, dictation skill scale which were developed by Obalar in 2009 and reading speed paragraph were used to gather data for the study. According to the research, the control group reached 43,75 word average and the experimental group reached 61,03 word average. According to these averages, there is a remarkable difference in favor of experimental group in terms of the speed of loudly reading. Computer based education has a positive effect to improve the primary school first grade students' speed of loudly reading. The other results of this research are as follows: Computer based education has a positive effect to improve the primary school first grade students' reading skills. But computer based education hasn't a positive effect to improve the primary school first grade students' dictation skills.

Key Words: Computer based education, traditional teaching method, literacy teaching, first grade students

Giriş

İlk okuma terimi, kaynaklarda kavram karmaşası yaratmamak ve okuma etkinliğinin ilköğretimde yapıldığını vurgulamak için okuma değil de özellikle ilk okuma olarak kabul görmektedir. Gerek yerli gerek yabancı literatürde kullanımı halen çok dikkat gerektirmekte olan bu terim, zaman zaman okur yazarlık, okuma yazma öğretimi, ilk okuma yazma öğretimi

¹Corresponding Author:
Assoc. Prof. Dr.
agurol@yildiz.edu.tr

olarak karşımıza çıkabilmektedir (Turan, 2007:34). Okuma yazma bireylerin sosyal, ekonomik, kültürel ve politik rollerine daha iyi hazırlanmalarının sağlanması için beyin teknolojilerinin geliştirilmesidir. Hayatı boyunca kullanacağı okuma yazmanın temel becerilerini çocuğa kazandırmaya ilk okuma yazma öğretimi denir.

İlk okuma yazma öğretimi sadece okuma yazma becerilerinin kazandırılması olarak ifade edilemez. Bunun yanında Türkçe' mizin doğru, etkili ve güzel kullanılması, karar verme, iletişim kurma, problem çözme gibi temel becerilerin kazanılması da ilk okuma yazma öğretiminin konu alanı içinde yer almaktadır (MEB, 2005).

İşlek bir okuma yazma becerisine sahip olmak günümüz toplum yaşamında etkin bir birey olmanın en büyük gerekliliklerindedir. İlk okuma yazma öğretimi öğrenciye öğrenim hayatı boyunca göreceği her derste gerekecek ve başarısına yön verecek bir eğitim etkinliğidir (Bozkurt, 2011: 15).

Gelişmiş bir okuma-yazma becerisine sahip olmak, uygar toplumlarda bireyin amaçları doğrultusunda ilerleyip önemli görevlere gelmesi için çok önemli bir role sahiptir (Çelenk, 2007). İstenilen düzeyde bilgi birikimine ve çağdaş düzeye ulaşmak için etkili bir okuma-yazma becerisine sahip olmak gerekir. Bu beceriye sahip olan kişiler toplum içinde kendilerini ifade etme, hislerini ve fikirlerini dile getirme konusunda daha başarılı olurlar. "Okuma yazma bireyin gerek sosyal yaşamında gerekse okul yaşamındaki başarısında oldukça önemli bir beceridir." (Akyol ve Temur 2008:2).

Anlayarak hızlı okuyan, okuduklarıyla ilgili sebep sonuç ilişkileri kuran, kelime hazinesi buldukları seviyeye uygun olan, etkili bir sözlü ve yazılı anlatıma sahip, okumayı bir hayat tarzı ve ihtiyaç olarak gören öğrencilerin hem öğrencilik hem de öğrencilikten sonra onları bekleyen iş hayatlarında başarılı olmaları beklenen bir durumdur. İlk okuma yazma öğretimi bütün bu becerilerin temelini oluşturmaktadır. İlkokul bütün hayatın temeli olduğu gibi, ilk okuma-yazma da ilkokulun temelidir Okuma hemen her dersin öğretiminde önemli bir yere sahiptir. Ne kadar eğitim teknolojisi gelişirse gelişsin, okuma bilgi edinme sürecindeki yerini hala korumaktadır. Öğrenmenin gerçekleşmesinde okuma büyük paya sahiptir (Babayiğit, 2012:18). Günümüzde yapılan araştırmalarda, yaşamın ilk 5 yılında beyin ve sinir sisteminin hızla gelişmesine bağlı olarak öğrenme kapasitesi hızla artmaktadır. 0-8 yaş arası öğrenmenin en yoğun olduğu dönemdir. Yaşamın ilk 17 yılında öğrendiğimiz bilgilerin % 80'ini 8 yaşına kadar gerçekleştirmekteyiz. Geri kalan kısmı ise 9-17 yaşları arasında olmaktadır. Dolayısıyla

okuma-yazma öğretimi bu süreçte zihinsel becerilerin gelişmesinde çok önemli bir role sahiptir.

Birinci sınıftaki ilk okuma-yazma öğretiminde, yanlış yöntem seçimi, velilerin okuldaki uygulamalara bağlı kalmayıp farklı yöntemlerle eğitim vermeye çalışmaları, öğretmenin yeterli donanıma sahip olmaması gibi nedenler okuma yazma öğreniminde gecikmelere ve güçlüklerle neden olabilir. Bu durum da öğrencinin bütün okul yaşantısını olumsuz yönde etkileyebilir. Birinci sınıfta amaçlanan seviyede okuma yazma becerisine ulaşamayan kişilerin, ileriki yaşantılarında yavaş okuma, okuduğunu anlamama ve kendini ifade edememe gibi sorunlarla karşılaşmaları beklenebilir. Uygun yöntem seçimi, meslek sevgisi, eğitim ve öğretim alanındaki gelişmeleri takip etmek, sakin ve sabırlı olmak ilk okuma yazma öğretiminde olumsuzluklarla karşılaşmamak için öğretmenin sahip olması gereken özelliklerdir (Aba, 2011: 13, 14).

Nargül (2006)'ya göre çocuk için gelecekte onarılması imkansız olan olumsuz öğrenme yaşantılarına, ilk okuma yazma öğretiminin bu konuda yeterli donanım ve tecrübeye sahip olmayan öğretmenler tarafından verilmesi neden olmaktadır. Okuma yazma insanların belirli bir kültür edinme yolundaki ilk adımdır. Bu yüzden bu konuda donanımlı ve tecrübeli işin ehli kişiler tarafından eğitiminin verilmesi gerekir. Okumanın en önemli öğrenme aracı olduğu unutulmamalıdır (Babayiğit, 2012:18). İlk okuma yazma öğretimi ileriki yaşantılarda yanlış alışkanlık kazanımlarıyla karşılaşmamak için en iyi şekilde planlanmalı, doğru model ve yaklaşımlarla verilmelidir. Hangi alanda olursa olsun kazanılan ilk alışkanlıklar köklü olmakta ve yanlış alışkanlık edinilmesi durumunda bunların düzeltilmesi çok zor olmaktadır (Turan, 2007: 3).

Yapılmış olan yoğun eğitim araştırmaları, teknolojinin öğrenmeyi birçok açıdan desteklediğini göstermektedir. Örneğin, teknolojiyi sınıfta kullanmak motive edici olabilir. Öğretmenler, bilgisayar, dijital medya ve diğer bilgisayar bağlantılı teknolojileri kullanmanın, öğrencilerin dikkatini çekebildiğini ve onlardan alınan dönütleri geliştirebildiğini gördüler. Aynı zamanda bilgisayarlar çok sayıda eşsiz, etkili ve güçlü öğrenme ve öğretme olanakları sunabilir. Yetenek geliştirme araştırmaları, gerçek dünya problemleri çözme çalışmaları, katılımcı öğrenme, öğrenmeyi keşfetme ve öğrenciler arasında eğitim kaynakları vasıtasıyla bağlantılar kurma, bu olanaklardan bazılarıdır.

Bunun yanı sıra bilgisayarlar sınıf duvarlarını aşarak iletişimi destekler, bu durum okullara işbirlikli öğrenme, üst düzey düşünme yeteneklerini geliştirme ve karışık problemleri çözme

olanaklarını öğrencilere sunma imkanı sağlamaktadır. Örneklerde görüldüğü gibi teknoloji, öğretmen ve öğrencilerin ellerine teslim edildiği zaman, öğretme ve öğrenme alanının çok farklı boyutlarında eşsiz, etkili ve güçlü olanakları sunabilir (Shelly, Gunter, Gunter, 2010, 11).

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, bilgisayar destekli eğitimin ilkökul 1. sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma seviyelerine etkisini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada;

1-İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, geleneksel yöntemle kıyasla öğrencilerin okuma becerilerindeki gelişime olumlu bir etkisi var mıdır?

2-İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, geleneksel yöntemle kıyasla öğrencilerin dikte becerilerindeki gelişime olumlu bir etkisi var mıdır?

3-İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, öğrencilerin okuma hızları üzerindeki etkililiği ne düzeydedir? sorularına yanıtlar aranmıştır.

Yöntem

Model

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden olan deneme modeli kullanılmıştır. Gerçek deneme modellerinden son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Deneme modelleri, neden sonuç ilişkilerini belirlemeye çalışmak amacı ile, doğrudan araştırmacının kontrolü altında, gözlenmek istenen verilerin üretildiği araştırma modelidir (Karasar, 2002, 87). Son test kontrol gruplu modelde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Bunlardan biri deney, öteki kontrol grubu olarak kullanılır. Gruplara yalnızca son test uygulanır (deney sonucu ölçme yapılır) (Karasar, 2002, 97). Çoğu denemelerde öntest uygulanması ya olanaksız ya da gereksizdir. Grupların yansız atama ile oluşturulması, deney öncesi benzerliği sağlamak için yeterli sayılabilir. Böylece de, deney öncesi ölçmelerin iç ve dış geçerlik üzerindeki olumsuz etkileri önlenir.

G: Grup

R: Grupların oluşturulmasındaki yansızlık (randomness)

X: Bağımsız değişken düzeyi

G1 R X O1.2

O: Ölçme, gözlem (observation)

G2 R O2.2

Evren ve Örneklem

İstanbul ilinde 2013-2014 eğitim öğretim yılında 1. sınıfa gitmekte olan öğrenciler araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. İstanbul ili Bağcılar ilçesi Yıldıztepe İlkokulu birinci sınıf şubeleri arasından deney grubu olarak seçilen 29 öğrenci ile kontrol grubu olarak seçilen 1-M sınıfındaki 29 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Eğitim öğretim yılı başında öğrencilerin hazırbulunuşluklarını tespit etmek amacıyla uygulanan görsel okuma ölçeği sonuçlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığı zaman (Deney grubu 4,31-Kontrol grubu 4,51) iki grup arasında belirgin bir farklılık bulunmadığı görülmüştür. Yine hazırbulunuşluklarını tespit etmek amacıyla uygulanan çizgi çalışması ölçeği sonuçlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığı zaman da (Deney grubu 4,24-Kontrol grubu 4,13) belirgin bir farklılık görülmemiştir.

Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması amacıyla aşağıda verilmiş olan veri toplama araçlarından faydalanılmıştır. Kullanılan veri toplama araçları şu şekildedir:

- a. İlk Okuma-Yazma Öncesi (Hazırbulunuşluk) Gözlem Formu
- b. Görsel Okuma Ölçeği
- c. Çizgi Çalışması Ölçeği
- d. Okuma Becerisi Ölçeği
- e. Dikte Becerisi Ölçeği
- f. Okuma Hızı Ölçme Metni

İlk Okuma-Yazma Öncesi (Hazırbulunuşluk) Gözlem Formu

Babayiğit (2012, 118) tarafından geliştirilen bu form öğrencilerin ilk okuma-yazmaya hazır olup olmadıklarını belirlemek için uygulanmıştır. “İlk Okuma Yazma Öncesi (Hazırbulunuşluk) Gözlem Formu” nun kullanılabilmesi için Babayiğit(2014)’ten elektronik posta yoluyla izin alınmıştır. Gözlem formları araştırmacı tarafından toplanan veriler ışığında doldurulmuştur.

Görsel Okuma Ölçeği

Babayiğit (2012, 120) tarafından geliştirilen bu ölçek öğrencilerin gördükleri varlıkları tanıma becerilerini ölçmek amacıyla uygulanmıştır. Ölçek için kullanım izni Babayiğit (2014)'ten alınmıştır. Her öğrenci için ayrı olarak, araştırmacı tarafından Eylül ayının son haftasında uygulanmıştır. Alınabilecek en düşük puan "0", en yüksek puan ise "5"tir. Her resmin puan karşılığı "1" dir. Uygulama sırasında ilk olarak resim öğrenciye gösterilmiş ve resimdeki varlığın ne olduğunu söylemesi istenmiştir. Verilen cevaplar araştırmacı tarafından ölçeğe işlenmiştir. Daha sonra öğrencilerin aldığı puanlar toplanıp gruplardaki öğrenci sayısına bölünerek deney ve kontrol gruplarının aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır.

Çizgi Çalışması Ölçeği

Babayiğit (2012) tarafından geliştirilen bu ölçek öğrencilerin ilk okuma-yazmaya hazır olup olmadıklarını belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından eylül ayının son haftasında uygulanmıştır. Küçük el kaslarının gelişim durumuna bakılmıştır. Testten alınabilecek en düşük puan "0", en yüksek puan ise "5"tir. Uygulama sırasında her öğrenciden verilen ölçek üzerindeki noktaları birleştirerek çizgiler oluşturmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin aldığı puanlar toplanıp gruplardaki öğrenci sayısına bölünerek deney ve kontrol gruplarının aritmetik ortalamaları hesaplanmıştır.

Okuma Becerisi Ölçeği

Obalar (2009, 118-119, 237) tarafından 2005 tarihli İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu dikkate alınarak geliştirilen "Okuma Becerisi Ölçeği" öğrencilerin verilen ilk okuma-yazma eğitimi sonunda okuma becerilerini ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Ölçek 5'li likert şeklinde toplam 18 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin kullanılabilmesi için Obalar (2014)'ten elektronik posta yoluyla gerekli izinler alınmıştır. Ölçekten alınan puan öğrencinin okuma becerisini göstermektedir. "Ye Kürküm Ye" isimli "Okuma becerisi ölçme metni" haziran ayının başında her öğrenciye tek tek okutularak, kamerayla kayıt altına alınmıştır. Daha sonra bu video kayıtları araştırmacı tarafından izlenerek ölçek her öğrenci için ayrı ayrı doldurulmuştur. Ölçekte işaretlenen maddeler SPSS 15.0 Sosyal Bilimler İçin İstatik Paket Programı'na girilmiştir.

Dikte Becerisi Ölçeği

Obalar (2009, 120-121, 240) tarafından 2005 tarihli İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı dikkate alınarak, öğrencilerin dikte ve yazma becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilen “Dikte Becerisi Ölçeği” 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin kullanılabilmesi için gerekli izin Obalar (2014)’ten elektronik posta yolu ile alınmıştır. Ölçeği doldurabilmek için gerekli verileri toplamak amacıyla sınıf seviyesine uygun “Reklamlar” isimli metin “Dikte Çalışması Metni” olarak belirlenmiş ve öğrencilerin yazmakta zorlanmayacakları bir dikte kağıdı hazırlanmıştır. Dikte Becerisi Ölçeği, araştırmacı tarafından haziran ayının ilk haftasında uygulanmıştır. Uygulama sırasında dikte metni araştırmacı tarafından öğrencilere okunmuştur. Daha sonra toplanan dikte kağıtları araştırmacı tarafından tek tek değerlendirilerek veriler ölçeğe işlenmiştir. Ölçekte işaretlenen maddeler SPSS 15. 0 Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı’na girilmiştir.

Okuma Hızını Ölçme Metni

“Kazan Doğurdu” isimli “Okuma Hızını Ölçme Metni”, araştırmacı tarafından seçilmiştir. Öğrencilerin bir dakikada okudukları kelime sayısını tespit etmek amacıyla her öğrenciye, “Kazan Doğurdu” başlıklı “Okuma Hızını Ölçme Metni” ayrı ayrı sesli olarak okutulmuş ve her bir okuma videoya kaydedilmiştir. Uygulama haziran ayının ilk haftasında gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin bir dakikada okudukları sözcük sayıları SPSS 15.0 Sosyal Bilimler için İstatistik Paket Programı’na girilmiştir.

Aşağıda bulunan tabloda alt problemlerin hangi ölçme aracı ile tespit edildiği verilmiştir.

Tablo 1 : Alt problemlerin tespit edileceği ölçme araçları

Alt Problem	Ölçme Aracı
1-İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, geleneksel yöneme kıyasla öğrencilerin okuma becerilerindeki gelişime olumlu bir etkisi var mıdır?	1. Okuma Becerisi Ölçeği
2-İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, geleneksel yöneme kıyasla öğrencilerin yazma becerilerindeki gelişime olumlu bir etkisi var mıdır?	1. Dikte Becerisi Ölçeği

3-İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, öğrencilerin okuma hızları üzerindeki etkililiği ne düzeydedir?	1. Okuma Hızını Ölçme Metni
---	-----------------------------

DeneySEL Çalışma Aşamaları

Araştırma ile ilgili uygulamalı çalışmalara başlamadan önce kontrol grubu sınıf öğretmenine araştırmanın amacı, konusu ve araştırmada kullanılacak veri toplama araçlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

Deney grubu 1-N sınıfındaki öğrencilerden oluşturulmuştur. Kontrol grubu ise 1-M sınıfı öğrencilerinden oluşmuştur. Araştırmanın başında deney ve kontrol gruplarının denk olup olmadıklarını belirlemek amacıyla eylül ayının son haftasında ön testler uygulandı. Ön testlerin uygulanmasının ardından, 2012-2013 eğitim-öğretim yılı boyunca deney gruplarına araştırmacı tarafından BDE ile eğitim verilmiş, kontrol grubuna ise kendi sınıf öğretmenleri tarafından geleneksel yöntemle ilk okuma yazma eğitimi verilmiştir. Deney gruplarına, sınıf ortamında “Nasreddin Hoca ile Okuma Yazma Öğreniyorum” ilk okuma yazma seti ve araştırmacı tarafından hazırlanan powerpointler kullanılarak BDE verilmiştir. Ayrıca evinde bilgisayardan faydalanma imkanı olan öğrenciler için bir sosyal paylaşım ağı üzerinde grup oluşturulmuştur. Bu grupta okulda çalışılan ilk okuma yazma çalışmalarına paralel internet tabanlı videolar güncel olarak paylaşılmıştır.

Haziran ayına gelindiğinde deney ve kontrol gruplarına son testler uygulanmıştır. Okuma hızını ölçmek amacıyla araştırmacı tarafından “Kazan Doğurdu” metni, okuma becerisini ölçmek amacıyla ” Ye Kürküm Ye” metni seçilmiştir. Dikte becerisini ölçmek amacıyla ise “Reklamlar” isimli metin seçilmiştir. Kontrol grubu ve deney gruplarına uygulanan bu son testler video ile kayıt altına alınmıştır. Daha sonra videolar tek tek izlenerek dakikada okunan kelime sayıları okuma hızı tablosuna kaydedilmiştir. Okuma becerisiyle ilgili videolar da izlenerek okuma becerisi ölçeğine işlenmiştir. Dikte kağıtları değerlendirilerek dikte becerisi ölçeklerine işlenmiştir.

Tablo 2 : Ölçeklerin uygulama zamanları

VERİ TOPLAMA ARACININ ADI	UYGULAMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	UYGULAMA ZAMANI
İlk Okuma Yazma Öncesi (Hazırbulunuşluk) Gözlem Formu	Araştırmacı tarafından her öğrenciye uygulandı.	Eylül ayının son haftası
Görsel Okuma Ölçeği	Araştırmacı tarafından her öğrenciye bire bir uygulandı.	Eylül ayının son haftası
Çizgi Çalışması Ölçeği	Araştırmacı tarafından her öğrenciye uygulandı.	Eylül ayının son haftası
Okuma Hızını Ölçme Metni	Araştırmacı tarafından her bir öğrenciye uygulandı.	Haziran ayının ilk haftası
Okuma Becerisi Ölçeği	Araştırmacı tarafından her bir öğrenciye uygulandı	Haziran ayı ilk haftası
Dikte Becerisi Ölçeği	Araştırmacı tarafından her bir öğrenciye uygulandı.	Haziran ayı ilk haftası

Tablo 3 : Deney ve Kontrol Grupları Çalışma Planı

HAFTA	TARİH	DENEY GRUBUNA YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALAR	KONTROL GRUBUNA YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALAR
Oryantasyon Haftası	09-13/09/2013	Oryantasyon Çalışmaları	Oryantasyon Çalışmaları
1.	16-20/09/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
2.	23-27/09/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
3.	30/09/2013- 04/10/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
4.	07-11/10/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
5.	21-25/10/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
6.	28/10/2013- 01/11/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
7.	04-08/11/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
8.	11-15/11/2013	Uyum Dönemi Çalışmaları	Uyum Dönemi Çalışmaları
9.	18-22/11/2013	Serbest ve Düzenli Çizgi Çalışmaları	Serbest ve Düzenli Çizgi Çalışmaları
10.	25-29/11/2013	e, E sesi	e, E sesi
11.	02-06/12/2013	l, L sesi	l, L sesi
12.	09-13/12/2013	a, A, t, T sesleri	a, A, t, T sesleri
13.	16-20/12/2013	i, İ, n, N sesleri	i, İ, n, N sesleri
14.	23-27/12/2013	o, O, r, R sesleri	o, O, r, R sesleri
15.	30/12/2013- 03/01/2014	m, M sesi	m, M sesi
16.	06-10/01/2014	u, U, k, K sesleri	u, U, k, K sesleri
17.	13-17/01/2014	ı, I, y, Y sesleri	ı, I, y, Y sesleri
18.	20-24/01/2014	d, D, s, S sesleri	d, D, s, S sesleri
19.	10-14/02/2014	ö, Ö, b, B sesleri	ö, Ö, b, B sesleri
20.	17-21/02/2014	ü, Ü, ş, Ş sesleri	ü, Ü, ş, Ş sesleri
21.	24-28/02/2014	z, Z, ç, Ç sesleri	z, Z, ç, Ç sesi
22.	03-07/03/2014	g, G, c, C sesleri	g, G, c, C sesleri
23.	10-14/03/2014	p, P, h, H sesleri	p, P, h, H sesleri
24.	17-21/03/2014	ğ, Ğ, v, V sesleri	ğ, Ğ, v, V sesleri
25.	24-28/03/2014	f, F, j, J sesleri	f, F, j, J sesleri
26.	31/03/2014- 04/04/2014	Pekiştirme Çalışmaları	Pekiştirme Çalışmaları
27.	07-11/04/2014	Serbest Metinler ve Dikte Çalışmaları	Serbest Metinler ve Dikte Çalışmaları
28.	14-18/04/2014	Serbest Metinler ve Dikte Çalışmaları	Serbest Metinler ve Dikte Çalışmaları
29.	21-25/04/2014	“Masallar” metni	“Masallar” metni
30.	28/04/2014- 02/05/2014	“Rengini Arayan Top” metni	“Rengini Arayan Top” metni
31.	05-09/05/2014	“Göçmen Kedi” metni	“Göçmen Kedi” metni
32.	12-16/05/2014	“HayalleriSevmeyen Kral” serbest okuma metni	“HayalleriSevmeyen Kral” serbest okuma metni
33.	19-23/05/2014	“Kutu Kutu Pense” metni	“Kutu Kutu Pense” metni
34.	26-30/05/2014	“Güzel Bir Gün” metni	“Güzel Bir Gün” metni
35.	02-06/06/2014	“Saklambaç Oyunu” metni	“Saklambaç Oyunu” metni
36.	09-13/06/2014	“Sağlık İçin Spor” metni	“Sağlık İçin Spor” metni

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın İlk Alt Problemine İlişkin Bulgular

İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, geleneksel yöntemle kıyasla öğrencilerin okuma becerilerindeki gelişime olumlu bir etkisi var mıdır?

Tablo 4: Öğrencilerin Okuma Becerileri Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

	n	x	ss
1. Materyali uygun uzaklıkta tutarak okur.	58	4, 1897	1, 33057
2. Parmakla ya da herhangi birşeyle izlemeden okur.	58	3, 8103	1, 79137
3. Vücudunu (el, kol, baş, ayak. gibi) sallamadan okur.	58	4, 6379	, 93092
4. Harf, hece, kelime, satır atlamadan okur.	58	4, 2414	, 88477
5. Harf, hece, kelime, satır eklemeyen okur.	58	4, 8621	, 47566
6. Harf, hece, kelime, satır tekrarlamadan okur.	58	3, 9310	1, 15260
7. Harf, hece ve kelimeleri duraksamadan okur.	58	3, 3103	1, 24544
8. Harf, hece ve kelimeleri uydurmadan okur.	58	4, 6897	, 62708
9. Harfleri, eksiksiz ve doğru telaffuz ederek okur.	58	4, 7241	, 76761
10. Heceleri, eksiksiz ve doğru telaffuz ederek okur.	58	4, 7414	, 68978
11. Kelimeleri, eksiksiz ve doğru telaffuz ederek okur.	58	4, 5517	, 77624
12. Cümleleri, eksiksiz ve doğru telaffuz ederek okur.	58	4, 6724	, 80324
13. Normal bir hızda (ne çokyavaş, ne çok hızlı) okur.	58	3, 7759	1, 47545
14. Normal bir ses tonuyla okur.	58	4, 6552	, 92815
15. Mırıltı çıkarmadan, düzensiz nefes alıp vermeden okur.	58	4, 2069	1, 30799
16. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.	58	2, 2414	1, 51380
17. Vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okur.	58	1, 5862	, 72631
18. Akıcı okur.	58	3, 5000	1, 45397

Tablo 4' den elde edilen bulgular ışığında, çalışma grubundaki öğrencilerin en yüksek aritmetik ortalamayı ($x= 4, 8621$) 5. maddede elde ettikleri görülmektedir. Buna göre çalışma grubundaki öğrencilerin harf, hece, kelime, satır eklemeyen okuma konusunda başarılı oldukları söylenebilir. Çalışma grubunun 5. maddeden sonra en yüksek ortalamaları elde

ettikleri maddeler 10. ($x= 4, 7414$) ve 9. ($x= 4, 7241$) maddelerdir. Buna göre öğrencilerin harfleri ve heceleri eksiksiz ve doğru telaffuz ederek okuma konusunda başarılı oldukları sonucuna varılabilir.

Çalışma grubu 17. maddede en düşük ortalamayı ($x= 1, 5862$) elde etmiştir. Buna göre çalışma grubu öğrencilerinin vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuma konusunda yeterince başarılı olmadıkları söylenebilir. Öğrencilerin diğer düşük ortalama yakaladıkları madde ise 16. maddedir ($x= 2, 2414$).Elde edilen bu ortalamaya göre öğrencilerin noktalama işaretlerine dikkat ederek okuma konusuna yeterince özen göstermedikleri söylenebilir. Bu maddeleri 3, 3103 ortalamayla 7. madde izlemektedir.Elde edilen bu bulguya göre öğrencilerin harf, hece ve kelimeleri duraksamadan okuma konusunda yeterince başarılı olamadıkları söylenebilir.

Tablo 5: Gruplara Göre Öğrencilerin Okuma Becerisi Puanlarına Ait İlişkisiz Gruplarda t-testi Sonuçları

GRUP	N	X	s	sd	Levene	M. V. U.	p
KONTROL	29	73, 2	12, 88	2, 39	1, 690 , 090	102. 000	0,000
DENEY	29	87, 6	6, 14	1, 14			

Tablo 5'ten elde edilen bulgulara göre, deney ve kontrol grubu arasında okuma becerisi açısından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür($p=0, 0000$; $p<0,05$). Uygulanan STCY'nin deney grubu üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Elde edilen bu sonuç, Orhan(2007) ve Şentürk(2013)'ün çalışmasında istatistiksel olarak deney grubu lehine çıkan sonuçları desteklemektedir. Babayiğit(2012)'nin çalışmasında ise gruplar arasında okuma becerisi bakımından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, geleneksel yöntemle kıyasla öğrencilerin dikte becerilerindeki gelişime olumlu bir etkisi var mıdır?

Tablo 6: Gruplara Göre Öğrencilerin Dikte Becerisi Puanlarına Ait İlişkisiz Gruplarda T-Testi Sonuçları

GRUP	N	X	s	sd	Levene	M. V. U.	p
KONTROL	29	80, 41	9, 48	2, 73	, 841 , 681	246. 500	0, 70
DENEY	29	80, 41	13, 10	1, 93			

Tablo 6'dan elde edilen bulgulara göre, deney ve kontrol gruplarının dikte becerileri arasında herhangi bir grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($p=0,709$; $p>0,05$). Elde edilen bu sonuç Orhan (2007)'nin çalışmasında elde edilen sonucu desteklemektedir fakat Babayiğit (2012) ve Şentürk (2013)'ün çalışmasında deney grubu lehine ortaya çıkan sonucu desteklememektedir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

İlkokul 1. sınıf ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar destekli eğitim uygulamasının, öğrencilerin okuma hızları üzerindeki etkililiği ne düzeydedir?

Tablo 7: Gruplara Göre Öğrencilerin Okuduğu Kelime Sayısına Ait İlişkisiz Gruplarda t-testi Sonuçları

	N	X	s	sd	Levene	M. V. U.	p	
KONTROL	29	43,75	18,50	18,50	,389	,535	214,500	,001
DENEY	29	61,03	21,93	21,93				

Tablo 7 incelendiğinde kontrol grubunun dakikada okuduğu kelime sayısının 43,75 deney grubunun ise 61,03 olduğu görülmektedir. Deney grubunun dakikada okuduğu kelime sayısı ortalamasının, kontrol grubunun ortalamasından yüksek olduğu anlaşılmaktadır. SPSS programından elde edilen veriler homojen olmadığı için nanparametrik test uygulanmıştır. Bu testten elde edilen sonuçlar, BDE'nin ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okuma hızlarının gelişiminde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir ($p=0,01$; $p<0,05$).

Şahin (2005, 88)'in çalışmasında STCY ile okuma yazma öğrenen ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin dakikada okudukları kelime sayısı ortalaması 71,5'tir. Bay (2008, 164) tarafından yapılan çalışmada ise; 0-60 kelime arası 30 kişi, 61-80 kelime arası 50 kişi, 81-100 kelime arası 30 kişi, 101-120 kelime arası 13 kişi, 121-140 kelime arası okuyabilen 5 kişi olduğu görülmüştür. Babayiğit (2012, 87) tarafından yapılan çalışmada, deney grubunun dakikada okuduğu kelime sayısı 31,46'dır. Kontrol grubunun ise dakikada okuduğu kelime sayısı ortalaması 33,68'dir. Şentürk (2013, 67) yaptığı çalışmada, deney grubunun dakikada okuduğu kelime sayısı ortalaması 57,25, kontrol grubunun dakikada okuduğu kelime sayısı ortalaması 44 olarak tespit edilmiştir. Babayiğit (2012) ve Şentürk (2013)'ün çalışmalarında, okuma hızları açısından her iki grup lehine de istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık

bulunamamıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak, bu çalışmada okuma hızlarıyla ilgili elde edilen sonuçların Şentürk (2013) ile benzerlik gösterdiği, Babayiğit (2012)'in çalışmasının üzerinde ortalamalar elde edildiği ve Şahin (2005)'in çalışmasında ulaşılan ortalamanın aşağısında kalındığı görülmektedir.

Sonuçlar ve Öneriler

Sonuçlar

Araştırmada BDE'nin ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma becerilerinin gelişimine etkisi ölçülmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen testlerden elde edilen bulgulardan yola çıkılarak alt problemlerle ilgili şu sonuçlara ulaşılmıştır.

1. Uygulamanın sonunda yapılan okuma becerisi ölçeğinden elde edilen sonuçlara göre deney ve kontrol grupları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu bulgu, BDE'nin ilkökul birinci sınıfların okuma becerilerinin gelişiminde önemli bir faktör olduğunu göstermiştir.

2. Uygulamanın sonunda yapılan dikte becerisi ölçeğinden elde edilen sonuçlara göre deney ve kontrol grupları arasında herhangi bir grup lehine anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu, BDE'nin ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin dikte becerilerinin gelişiminde anlamlı düzeyde bir etkiye sahip olmadığını göstermiştir.

3. BDE ilk okuma yazma eğitimi verilen birinci sınıf öğrencileri ve geleneksel yöntemle ilk okuma yazma eğitimi verilen ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okuma hızları açısından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu bulgu, BDE'nin ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okuma hızlarının gelişiminde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir.

Ayrıca, araştırma boyunca yapılan gözlemler ışığında;

- Hem evde hem de okulda ilk okuma yazma çalışmalarında BDE'den faydalanan öğrencilerin okuma hızlarının diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.
- Her iki grup öğrencilerinin de uzun kelimeleri okurken zorluk çektikleri görülmüştür.
- Kelime hazinesi yüksek olan öğrencilerin kelime hazinesi düşük olmayan öğrencilere göre okumada daha başarılı oldukları tespit edilmiştir.
- Öğrencilerin daha önce karşılaşmadıkları kelimeleri okurken zorlandıkları görülmüştür.

- Her iki grup öğrencilerinin de satır sonuna sığmayıp alt satırda devam eden kelimeleri okurken zorlandıkları ve zaman kaybettikleri görülmüştür.
- Dikte çalışmalarında öğrencilerin bir kısmı noktalı harflerin yazılışı sırasında noktalı harflerin noktalarını koymamıştır.
- Öğrencilerin bir kısmının noktalama işaretlerinin kullanımı konusunda sıkıntı yaşadıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin birçoğunun satır sonuna sığmayan kelimeleri bölme konusunda hatalar yaptıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin birçoğunun bitişik eğik yazıyı kurallarına uygun yazmadığı (eğik olarak değil düz yazdıkları) görülmüştür.

Öneriler

Bu bölümde araştırmadan elde edilen sonuçlar ve elde edilen bulgulardan yola çıkılarak BDE'den faydalanmayı düşünen MEB'e, bu konuda ileri çalışmalar yapmak isteyen araştırmacılara ve öğretmenlere öneriler sunulmuştur.

1. BDE'nin okullarda kullanımını konusunda okulların kaynak ihtiyacı karşılanmalıdır.
2. Okullara internet altyapıları kurulmalı ve öğretmenlerin sınıflarda interneti öğretim amaçlı kullanmaları sağlanmalıdır.
3. BDE ile ilgili yeterli donanıma sahip olmayan öğretmenlere bu konuda eğitimler verilmelidir.
4. Sınıflarda kullanılmak üzere müfredata uygun bilgisayar tabanlı programlar geliştirilmelidir.
5. Bitişik eğik yazının kullanımını teşvik edilmelidir. İlerleyen sınıflarda da ders kitaplarında bitişik eğik yazıyla yazılmış metinlere yer verilmeli, sadece düz yazıyla yazılmış metinler yer almamalıdır.
6. Yapılacak yeni bir araştırmada daha büyük çalışma gruplarıyla çalışılarak hem evde hem de okulda ilk okuma yazma eğitiminde bilgisayar desteğinden faydalanan öğrencilerin ilk okuma yazma gelişimleri incelenebilir.

7. Yapılan bu çalışma sırasında deney grubuna araştırmacı tarafından kontrol grubuna ise kendi öğretmenleri tarafından eğitim verilmiştir. Yapılacak yeni bir çalışmada her iki gruba da araştırmacı tarafından eğitim verilebilir.
8. Öğretmen görüşlerine yapılacak yeni bir çalışmada yer verilebilir.
9. Öğretmenler tarafından sık sık okuma hızını artırıcı çalışmalar yapılmalıdır. Öğrencilerin dakikada okudukları kelime sayıları düzenli olarak kontrol edilerek sınıfta bir rekabet ortamı yaratılabilir.
10. Aileler de öğretmen tarafından evde öğretim amaçlı bilgisayar kullanımı konusunda bilgilendirilmelidir.
11. Öğrencilerin kelime hazinesini geliştirecek çalışmalar(bilmece, bulmaca v. b.) yapılmalıdır.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Aba, T. C. (2011). İlköğretim 1. Sınıf Türkçe Dersi İlk Okuma-Yazma Öğretim Programının (2005) Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Belirlenmesi: Balıkesir İli Örneği, , *Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.
- Akyol, H., Temur, T. (2008). Ses Temelli Cümle Yöntemi ve Cümle Yöntemi İle Okuma Yazma Becerilerinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Cilt:5, Sayı:9.
- Babayiğit, Ö. (2012). İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Ses Temelli Cümle Yöntemine İlişkin Alternatif Ses Sıralamasının Etkililiğinin İncelenmesi, *Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
- Babayiğit, Ö. (2014). kişisel e-posta, ozgurbabayigit@anadolu.edu. tr(30/10/2013)
- Bay, Y. (2008). Ses Temelli Cümle Yöntemiyle İlk Okuma Yazma Öğretiminin Değerlendirilmesi(Ankara İli Örneği), *Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Bozkurt, E. (2011). İlköğretim 1. Sınıf Türkçe Ders Programı Görsel Okuma-Görsel Sunu Kazanımlarının ve İlk Okuma Yazma Öğretiminde Kullanılan Görsellerin Etkililiğinin İncelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Elazığ.
- Çelenk, S. (2007). *İlkokuma Yazma Programı ve Öğretimi*. Ankara: Maya Akademi.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Kavcar, C., Oğuzkan, F. (1989). *Türkçe Öğretimi Ünite:1-8*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları-195.
- MEB. (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu(1-5. Sınıflar)*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- Obalar, S. (2009). İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlk Okuma Yazma Becerileri ile Sosyal Duygusal Uyum ve Zeka Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Doktora Tezi, İstanbul.
- Obalar, S. (2014. kişisel e-posta, selda.obalar@gmail.com, (24/05/2014)
- Orhan, H. G. (2007). Bilgisayar Destekli Öğretimin İlkokuma Yazma Başarısına Etkisi, *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Shelly, G. B., Gunter, G. A., Gunter, R. E. (2010). *Teachers discovering computers:integrating technology and digital media in the classroom*, Course Technology.USA
- Şahin, A. (2005). İlk Okuma-Yazma Öğretiminde Kullanılan Çözümleme ve Bireşim Yöntemlerinin Uygulamalı Olarak Karşılaştırılması, *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Doktora Tezi, Ankara.
- Şentürk, A. (2013). Ev Ödevlerinin İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin İlkokuma Yazma Becerilerine Etkisi, *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Turan, M. (2007). İlköğretim 1. Sınıf Türkçe Dersi İlk Okuma Yazma Programında Uygulanan Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulamadaki Etkililiği, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Doktora Tezi, Elazığ.